

Georges Van Raemdonck werd op 28 augustus 1888 te Antwerpen geboren. Hij overleed te Boechout, op 28 januari 1966, na jarenlang als een tekenende nomade door de Nederlandse kontreien te hebben gezwoven. Hij studeerde aan het Hoger Instituut voor Schone Kunsten te Antwerpen bij Piet Verhaert en Frans Courtens, al ging zijn voorkeur naar het illustratieve uit.

Georges Van Raemdonck vluchtte in 1914 naar Nederland en vestigde zich te Halsteren, waar hij via een prijsvraag tot het tekenen van spotprenten kwam, ook al kan dat betwijfeld worden. Hij tekende in den beginne veel voor *De Amsterdammer*, maar heibel volgde wanneer bleek dat zijn tekeningen veel te revolutionair waren voor de strekking van het weekblad.

A.M. de Jong, die Van Raemdonck's moeilijkheden vernam, engageerde hem hierop als medewerker aan *De Notenkraker*, het spitse spotblad van de S.D.A.P. Zij werden beste vrienden en hebben tientallen jaren nauw samengewerkt.

Georges Van Raemdonck werkte vooral 's avonds en 's nachts. Overdag las hij de kranten, speurend naar een idee. Hij praatte met deze of gene en verzorgde de tuin en de kippen. Na jarenlang in Halsteren-Dorp te hebben gewoond, verlangde hij sterk naar een eigen huis. Hij ontwierp dit huis rondom de antieke meubelen die hij had, daarbij zorg dragend voor mooie doorkijkramen. Het staat er nu nog op de berg Vogelenzang, vlak voor de Dorpsstraat van Halsteren. Talrijk zijn de toeristen die er eventjes oponthoud maken en er een kiekje nemen. Al weten de meesten onder hen niet eens dat aldaar het eerste 'Belgisch-Nederlands Cultureel Akkoord' was afgesloten: Georges Van Raemdonck tekende er

Iedereen heeft één en al aandacht voor de verkiezingsuitslagen. Tekening van Georges Van Raemdonck.

De garde-civique uit 'Onder de Jefkes'. Tekening van Georges Van Raemdonck.

enkel voor Nederlandse uitgevers. En A.M. de Jong schreef er zijn eerste Merijntje!

De invloed van Van Raemdonck ging verder dan men dacht. Voornamelijk wat het politieke verloop in Nederland betreft. Een sterk middel hiervoor was de politieke spotprent, die een nieuwe stoot gaf aan het doorbreken van de democratische sociale gedachte. Zelfs na 1918 leefde men in Nederland in conventies van de 18e eeuw. Met zijn scherpe opmerkingsgave, zijn zuidelijke humor en zijn gave het karakter van zijn slachtoffers in één lijn weer te geven, maakte Van Raemdonck, met Louis Raemaekers, het genre van de spotprent in Nederland beroemd. Er was voldoende stof: de woningtoestanden, de financiële politiek, het militarisme en de tijd van 'het rijke roomse leven'.

Kwam dan, in 1921, *De wereldreis van Bulletje en Bonestaak* in het socialistische dagblad *Het Volk*. A.M. de Jong had de teksten geleverd. Georges Van Raemdonck verzorgde de tekeningen.

Deze hoogstwaarschijnlijk eerste geheel in Nederland bedachte en getekende strip was echt nog uit de tijd, schreef de Stichting Nederlandse Schoolradio 1968-69, in een aan 'stripfiguren' herinnerend boekje. Van dit 'wereldverhaal' verschenen er juistgeteld 21 deeltjes, van 1921 tot 1935. Georges Van Raemdonck illustreerde daarnaast *Onder de Jefkes*, een door A.M. de Jong, onder de schuilnaam Frank van Waes geschreven verhaal, dat ons het leven van Georges als garde-civique vertelt (1926). Alsmede het onder dezelfde schuilnaam geschreven *Vrolijke Vertelsels*. Hij illustreerde verder van A.M. de Jong: *De Wonderlijke Waard van Hotel Carlecas* (als vervolgverhaal in het weekblad *Wij*), *Vacantiedagen* (1917), *Aan de stroom* (1924), *Appelsoet en Goudbaard* (5 boekjes) e.a. Georges Van Raemdonck leverde boekom-

slagen en illustraties voor het door A.M. de Jong vertaalde werk van Panaït Istrati. Hij illustreerde de drie verhalen: *Zijn eerste lange broek* (1922), *Bart mijn vriend* (1926) en *Het boek van Tante Etata* (1927) van A.M. de Jong, die in *Op-gang*, het driemaandelijkse tijdschrift voor kunst, wetenschap en arbeidersbeweging verschenen.

Ondanks het feit dat Georges Van Raemdonck af en toe 'uitgeverstekorten' ontwaardde, publiceerde hij nadien nog tamelijk veel. Zowel onder zijn eigen naam in Nederlandse kranten, als onder de schuilnaam 'Hop' in *Volksgazet*. Hij illustreerde het beeldverhaal *Tijl Uilenspiegel*, leverde voor Charles de Coster's *Tijl Uilenspiegel* enkele tekeningen en zette *Alleen op de Wereld* boordevol verrassend knappe illustraties.

Een illustratie uit de verhalen van 'Bulletje en Bonestaak'.
Tekening van Georges Van Raemdonck.

Don Quichot en Sancho Pancho.

Op 12 november 1928 vertrok hij met het hele gezin naar Antwerpen.

Door zijn leven in twee landen is zijn kunstenaarschap nooit volledig bekend geworden. In Nederland was hij bekend als de spitse pen uit *De Notenkraker*, en als de leuk-gezellig tekenende illustrator van het beroemd geworden *Bulletje en Bonestaak*. In Vlaanderen daarentegen was hij bekend omwille van zijn landschappen en interieurs, maar meer nog omwille van zijn portretten.

Ondanks het feit dat hij bijna twintig jaar geleden overleed, blijft Georges Van Raemdonck nu nog tot de verbeelding spreken. Hij werd in februari van dit jaar, naar aanleiding van de festiviteiten omtrent Davidsfonds Boechout-Vremde, met een kartoewedstrijd die zijn naam draagt bedacht, en die om de twee jaar zal worden herhaald.

Enkel een Georges Van Raemdonckstraat is er in Boechout nog niet aanwezig. Maar misschien kunnen we die, in 1988, n.a.v. de 100e verjaardag van zijn geboorte, met de kartoënist en striptekenaars die hem zijn opgevolgd, bewandelen...

Karel De Decker